

NOVI GROBOVI

JOSEPH LUSTIG

Na svojem domu na 720 E. 155 St. je umrl Joseph Lustig, star 62 let. Bil je dalj časa rahlega zdravja. Doma je bil iz fare St. Jernej, Ledča vas, kjer zapuščala brata Johna in sestro Mary ter več sorodnikov. Bil je član društva Vodnikov venec št. 147 SNP in društva Blejsko jezero št. 27 SDZ.

Tukaj zapuščala soprogo Mary, rojeno Klemenčič, doma iz fare Staro Oslitje, vas Klodje, brata Staro Oslitje, vas Klodje, brata Staro Oslitje, vas Klodje, pogreb se vrši v sredo jutraj ob 8.45 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

ELI DIMITROFF

V Glenville bolnišnici je umrl v soboto zvečer Eli Dimitroff, ki je živel v NYC Camps. Pogreb se vrši v sredo jutraj iz pogrebnega zavoda Mary A. Svetek.

IVAN YENICH

V petek zvečer je umrl v St. Luke's bolnišnici Ivan Yanich, star 53 let, stanujoč na 7617 Star Ave. Doma je bil iz sela Golivar v Jugoslaviji, odkoder je prišel v Ameriko leta 1912. Delal je dolgo let pri Pittsburgh Plate Glass Co. Bil je član društva sv. Jožefa št. 99 HBZ.

Tukaj zapuščala soprogo Caroline, rojeno Rosčić, in dve hčeri Mrs. Rose Jalovec in Caroline, v stari domovini pa tri sestre in brata. Pogreb se vrši v torek jutraj ob 9.30 uri iz pogrebnega zavoda A. Grdina in sinovi v cerkev sv. Frančiška in nato na pokopališče Calvary.

Leopold je brez simpatičarjev

LONDON, 6. avgusta.—Vseposvodi v Evropi, od Skocije pa do italijanskega škornja, se te dni veliko govori o "Leopoldovi aferi." Kriza, katero je Leopold povzročil v Belgiji, v obče navdaja ljudi z gnjevom in ogorčenostjo.

Ljudje v Franciji in Belgiji niso nikoli pozabili Leopoldove podaje, ko so nacisti vdrl v Belgijo. Medtem ko je Belgija med ljudstvom Anglije in Francije priljubljena, pa ni za Leopolda najti nobene simpatije.

Celotno afero se pripisuje njegovi nečimernosti in sebičnosti. Zdi se tudi, da se v ozadju Leopoldove nečimernosti nahaja strah, do bi utegnili njegov brat Charles zavzeti njegovo mesto.

Med bratoma je velika razlika, ampak nekoč sta navzlic temu shajala. Pred zadnjo vojno je Charles želel poročiti dekletko nekraljevske krvi, a ko je vprašal Leopolda za dovoljenje, ga je zavrnil. Umljivo je, da Charles, ki je odlok sprejel brez protesta, nima vzroka, da bi brata ljubil, ko je slednji po smrti svoje prve žene, bivše italijanske princese, ki se je ubila v avtni nesreči, sam vzel ženo, ki je "plebejske" krvi.

Porazi na Koreji zdrobili vero Evropecev v Zed. države

BERLIN, 5. avgusta (Poroča Daniel De Luce, korespondent "United Pressa") — Zapadno Evropo prešinja strah, da je Sovjetska armada v stanju okupirati ves kontinent, kadarkoli bi izvolila vpriporiti pohod.

Ljudstvo zapadne Evrope je zajela splošna obupanost. Dočim vladni voditelji govoričijo o ponovnem oboroženju, drži evropska morala navzdol z vsakim novim ameriškim umikom na Koreji. Uradna poročila Zedinjenih držav z bojne fronte so razširila večjo poraznost kot pa najbolj spretna sovjetska propaganda.

Povprečni človek v zapadni Evropi je brezbrizen za poročilo o milijardah, ki jih je Amerika pripravljena dati za oboroženje zapadnih sil. Zdi se, da dvomi, da je denar zdravilo za ogroženo evropsko varnost, kajti povprečni Evropec dvomi, da bo Rusija čakala dva ali tri leta, da se Evropa ojači.

Zatrdila, da se je atomske bombe izpopolnilo, utegnejo Amerikance navdajati z zaupnostjo, toda Evropec tako zagotavlja prešinjajo z grozo.

Evropa se boji novih zračnih bombardiranj

Na milijone ljudi na kontinentu ve iz osebnih skušenj, kaj je bombardiranje iz zraka. V mnogih mestih delavci še vedno čistijo razvaline.

Ze sama misel, da bi bili novi bombni napadi celo hujši, je več kot pa morejo vzdržati njih živi.

Znano je, da celotna oborožena sila Zedinjenih držav v Evropi ni cenjena za več kot 150.000 mož. Ako bi Amerika imela na kontinentu desetkrat toliko mož, to se pravi, milijon in pol močnejših obojnih mož, bi se evropsko zaupanje utegnulo polagoma vrniti.

Ampak vzelo bo dolgo, predno se bo zbrisalo evropsko razočaranje nad neuspehi ameriške armade v začetni fazi korejske kampanje.

Dvomljivo je, da bi ameriška zmaga na Koreji v prihodnjih šestih ali devetih mesecih razpodila strah v Evropi, da so ameriške kopne sile mnogo manj učinkovite tako glede orožja, izvežbanosti in vodstva, kakor pa Sovjetska vojska, ki je trenirala Severne Korejce.

Mir za vsako ceno, je stališče mnogih Evropecev

Smatra se, da je ameriška vojaška moč strašno uničujoča v zraku, ampak tragično neučinkovita na kopnem. Do preteklega meseca so evropski anti-komunisti gledali na Zedinjene države kot na svoj ščit. Danes pa čutijo, kakor da je preko noči izginila vsa protekcija.

Razvoj borbe na Koreji je očitno potrdil vse, česar so se Evropeci najbolj bali.

Evropa smatra, da bi bile vse žrtve zaman

Ljudje vprašujejo, katera oporišča, ako sploh katera, bi Američani skušali držati, ako bi ruska armada udarila na zapad. Španijo? Ali Veliko Britanijo?

To so črni izgledi za Francoze, Nemce in Italijane.

Ljudje tudi vprašujejo—v Milanu, Marseju in po drugih mestih, ki še vedno kažejo znake ameriškega bombardiranja—kako hitro bi iznova postali tarče za ameriške zračne napade, ako bi Rusija udarila.

V Vedunu, kjer je padlo 400,

AVTOMOBILIST "IZGUBIL" ŽENO IN HČER

MADISON, Wis., 5. avg.—James Hardy iz Indianapolisa se je v petek ustavil na neki gasolinjski postaji in stopil na stranišče. Potem se je vrnil v avtomobil in odvozil naprej.

Šele v Aurori, Ill., je odkril, da je "izgubil" ženo in hčer, o katerih je mislil, da spita v ozadju avtomobila. Ko se je danes vrnil semkaj, je malo poparjen zvedel, da sta žena in hči zapustili avto, ko je bil na stranišču.

(Koliko jih je "slišal" radi svoje pomote, o tem poročilo molči.)

Domače vesti

Pozdravi

Pozdrave vsem prijateljem in znancem pošiljajo iz solnčne Floride, Mr. in Mrs. John Zaic, Mrs. Antonia Tomle ter Mr. in Mrs. Henikman.

IZ CALIFORNIJE

Iz San Gabriel, Cal., je prišla na obisk Mrs. Millie Simončič. Simončičevi so preje živeli v Maple Heights, O., pred par leti pa so se preselili v Californijo, kjer je godba Louis Simončiča dobro poznana. Za časa obiska se nahaja pri hčeri in zetu Mr. in Mrs. Arthur in Diane Gabriel na 23965 Westlawn Ave Dobrodošla!

Na oddihu

Pri Mrs. Frances Tavzel na 1098 E. 66 St. senahaja začasno na obisku njen oče Mr. Frank Koss iz Park Hill, Pa. Prijatelji ga lahko obiščejo, ker njemu ne bo mogoče obiskati vseh. Želimo mu mnogo razvedrila v naši metropoli!

Prestal operacijo

Dobro poznani Mr. Anthony Podpadez iz 2141 W. 75 St. v Los Angeles, Cal., je 1. julija prestal težko operacijo v bolnišnici, kjer se je nahajal 12 dni. Prijatelji mu lahko pišejo na omenjeni naslov, mi mu pa želimo skorajšnjega popolnega okrevanja.

Popravek

V poročilu o smrti pokojnega John Matko iz 1419 E. 52 St. se je pomotoma glasilo, da je pokojni doma iz Hrvatske. Pravilno bi se moralo glasiti, da je bil doma iz vasi Gabarje pri Novem mestu na Dolenjskem, kjer zapuščala dve sestri Mici in Ančko ter brata Jožeta, tukaj v Ameriki pa zapuščala poleg soproge, dveh sinov, hčere in vnuk tudi brata, dobro poznanega Franka Matko na 19831 Meredith Ave. in sestro Mrs. Frances Sokach na 21650 Ivan Ave.

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglasile v petek pri Mr. in Mrs. Stanley Ivančič, 1241 E. 61 St., in pustile v spomin zalo hčerkico-prvorojenko. Dekliško ime matere je bilo Jeanne Schweitzer. Mati in dete se dobro počutita v Glenville bolnišnici. Tako sta postala Mr. in Mrs. Frank Ivančič iz E. 61 St. zopet stari oče in stara mama. Cestitamo!

Harry Bridges je izgubil sodno bitko in mora v zapor

SAN FRANCISCO, 6. avg.—Zvezni sodnik George B. Harris je včeraj izdal ukaz, da mora predsednik unije pristaniških delavcev Harry Bridges v zapor, ker je njegovo delovanje, odkar je v Koreji izbruhnila vojna, "neprijateljsko za varnost Zedinjenih držav."

Bridges je bil prošlega aprila spoznan za krivega krive prisegel v zvezi z izjavo, katero je podal leta 1945 pri zaslisanju za državljanstvo, da ni bil nikoli komunist. Bridges, ki je bil rojen v Avstraliji, se je do zdaj nahajal na prostem pod varščino v znesku \$25.000.

Ko je Bridgesov odvetnik apeliral na sodnika, da naj dovoli njegovemu klientu, da bi ostal preko konca tedna z ženo in družino, je sodnik odvrnil, da je mnogo ameriških vojakov na Koreji, ki tudi ne morejo biti s svojimi ženami in otroci.

Nasprotstvo proti intervenciji na Koreji

Zvezni pravdnik je v argumentu pred sodiščem citiral Bridgesove izjave proti intervenciji Zedinjenih držav na Koreji kot povod, da se ga ne pusti na prostem, med tem ko njegova obsodba čaka odločitve pred prizivnimi instancami.

Ko ga je šerif vodil v zapor, je Bridges zanikal, da je storil karkoli neolojalnega, potem pa je dostavil:

"Jaz vem, da se nahajajo Rusi za kulisami v Koreji. Niti ne dvomim, da so Rusi pomagali obožojiti Severne Korejce in da jih morda vodijo v vojno. Jaz sem nasproten intervenciji od ene kot druge strani."

"Kot komunist Bridges ne more biti lojalen"

Predno je sodnik Harris ugodil zahtevi zveznega pravdnika, je izjavil:

"Za svojo osebo sem moralno gotov, da je Harry Bridges bil član komunistične stranke in da je član stranke še sedaj. Prepričan sem celo, da je eden najvažnejših komunistov v državi."

"Zavoljo tega je on zastopnik, ki je udan izvršitvi komunističnega programa v narodnem in mednarodnem obiležju."

"Zavoljo tega ne more biti lojalen Zedinjenim državam. Njegovo nastopanje, odkar se je začela korejska kriza in njegove opazke pri tem zaslisevanju so bile take, da je to sodišče upravičeno priti do zaključka, da on more in mora biti lojalen in udan samo komunistom."

Boyd se izrekel za senatorja Tafta

V soboto je državni senator William M. Boyd, ki je bil pri zadnjih primarnih volitvah poražen, izdal "oklic" za ponovno izvolitev senatorja Roberta A. Tafta. Rekel je, da ohijski volilci ne morejo poslati v senat demokrata Joseph T. Fergusona, ker da je že naprej izrekel svojo pokorščino "delavskim umijskim bossom, ki so prav tako nevarni kot vsaka druga totalitarna skupina."

S tem korakom se je Boyd očitno sam izobčil iz demokratske stranke. V lokalnih demokratskih krogih se poudarja, da je Boyd že pri zadnjem zasedanju državne zakonodaje na celi črti sabotiral program gov. Lauscheta, ker je smatral njega za odgovornega, ker ni bil izvoljen za večinskega voditelja v državnem senatu.

S korejskega bojišča

Komunisti zbirajo sile za velik napad na krčče ameriško oporišče

TOKIO, ponedeljek, 7. avgusta—Ameriške sile (marini in armada) so danes pričele svojo prvo ofenzivo v korejski vojni. Zabile so zagozdo na severno-korejske črte in ustavile komuniste na kritični južni fronti.

Američani so pri ofenzivi imeli podporo velikih tankov "general Pershing" in združene armade in mornarične zračne sile. Napad je bil vpriporjen 55 zračnih milj zapadno od luke Pusan.

TOKIO, nedelja, 6. avgusta—Korejski komunisti so danes pri belem dnevu brezobzirno zbirali sile za velik nov napad na hitro se krčče ameriško oporišče.

Ameriške in južno-korejske sile so včeraj skozi ves dan in zvečer vršile kratke protinapade in patrolne sunke v sovražnikove postojanke. S temi so se komunistične sile držale z ravnotežja na celi 140 milj dolgi fronti, ki ima obliko pravokota.

Na severu je batalijon komunistov prekorajčil reko Nakdong in južni Korejci so jim dovolili napredovati proti liniji par milj južno, potem pa so jim prišli za hrbet in jih uničili.

Civilistom ukazano umik iz bojnega okrožja

Z ZAPADNE KOREJSKE FRONTE, 6. avg.—Ameriški poveljniki na fronti ob reki Nakdong so ukazali civilnemu prebivalstvu, da se takoj umakne iz pet do dvajset širokega pasa v ozadju ameriških linij.

Južno-korejska policija je obvestila kmetovalce in vaščane v temu pasu, da utegne biti po določeni uri vsak civilist v obrambnem pasu ustreljen. Poveljnik 24. pehotne divizije major general John Church je dejal:

"Večina teh ljudi so najbrže lojalni Južni Korejci. Ampak izkušnje v preteklosti so nas naučile, da se mnogo gerilcev vtihotaplja v naše vrste pod krinko vojnih beguncev."

Neko drugo poročilo v tej zvezi pa javlja, da so "osvobodjeni" južni Korejci od komunistov prisiljeni boriti se na njih strani, ki da jim dajo ostre palice in jih prisilijo, da v prednjih vrstah napadajo zavezniške linije.

Napad z nožem

Policija je snoči aretirala nekoga 24-letnega moškega, ki je na Public Square z nožem ustrahoval pet možkih. Kolikor je mogla policija zvedeti o zadevi je dotični možki govoril na Public Square o civilnih pravicah. Nekaj, kar je rekel, je očitno razkazilo omenjene moške, katerih trije so bili v armadni uniformi, dva pa v mornariški uniformi, in so govornika prepodili. Slednji je bežal v neko restavracijo, kjer je potegnil nož in jih ustrahoval, nato pa zbežal, ko je skočil na mimoidoči avta. Vrnil se je čez pol ure in prepričal se je zopet vnel, nakar je vmes poslegla policija.

V staro domovino

Pretekli četrtek sta z parnikom Ile de France odpotovala na obisk v staro domovino Mrs. Mary Matko z Reno Ave. in Mr. Frank Platnar. Mrs. Matko bo obiskala razne kraje v Slovenskem Primorju, kjer se nahajajo sorodniki njenega moža, in svoj dom v Pluznu pri Bovcu. Mr. Platnar pa potuje v Iško vas pri Ljubljani. Potujeta s posredovanjem tvrdke Kollander. Želimo njima srečno pot in srečen povratek!

RUSIJA IMA BAJE

20 ATOMSKIH BOMB
PARIZ, 5. avg.—Zanesljivi viri tukaj pravijo, da ima Sovjetska zveza danes verjetno 20 atomskih bomb, in da producira eno bombo ali bombo in pol na mesec. Domneva sloni delno na inteligentnih poročilih, delno pa na kalkulacijah v luči tajnih informacij, katere so dobili Rusi od dr. Klaus Fuchsa, v Nemčiji rojenega bivšega britskega znanstvenika in od drugih špijонов.

CENA SLADKORJU SE DVIGNILA

NEW YORK, 4. avgusta—National Sugar Refining Co., je danes sporočila, da je dvignila ceno sladkorju za 15c pri sto funtih. Od danes naprej bo cena \$8.25. Še isti dan je naznanila tudi American Sugar Refining Co., da je dvignila ceno na isto vsoto. To je seveda "wholesale" cena.

Kontrakt pri Euclid Road Machinery Co. sprejet

Na včerajšnjemu sestanku so delavci Euclid Road Machinery Co., ki so člani neodvisne unije, enoglasno sprejeli kontrakt, potom katerega bodo deležni 11-centnega poviška na uro, večjo podporo za zavarovalnino ter minimalno penzijo \$100.

Kontrakt, ki bo obvezen za pet let, predvideva zvišanje plače za 4c na uro vsako leto, pričeni s prihodnjim letom. Skoro 500 delavcev je včlanjenih pri uniji.

Sprejetje kontrakta se je dogledalo po eno-tedenskih pogajanjih, potem, ko so člani dali svojim predstavnikom pravico sklicati stavko če se ne bi moglo skleniti ugodne pogodbe z družbo. Stara pogodba, ki je bila v teku zadnjih dveh let, je potekla s 1. avgustom. Nova pogodba bo postala veljavna danes, čim jo bodo podpisali unijski in družbinski uradniki.

Elfred H. Ramsey, predsednik unije, je izjavil, da je bila na včerajšnji seji navzoča "možna večina" članstva. Seja se je vršila v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Novo prebarvana hiša zamazana

Mr. in Mrs. Stephen J. Petras sta zadnje tri mesece delala na svoji hiši na 3823 W. 210 St., da bi odstranila staro barvo. Prošli teden je gospodar s pomočjo svojih dveh bratov hišo v drugič prebarval; v četrtek zvečer, ko je bila družina odsotna, pa so neznan lopovi zamazali eno stran hiše in okna z neko zeleno tvarino. Petras ne ve, kdo bi mu hotel napraviti tako škodo in tudi je rekel, da ga ni nihče vprašal, če ima unijskega barvarja ali ne.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—\$10.00
For Six Months—6.00
For Three Months—3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

AMERIŠKO POSLANSTVO: SVOBODA IN VARNOST

Ta članek je napisal Bernard M. Baruch ter temelji na govorih, ki jih je imel v Washingtonski univerzi ter v City College v New Yorku.—To je eden od serije člankov izpod peresa odličnih Američanov o današnjih pojavih ameriškega življenja v zvezi z gibanjem "Pisma iz Amerike".

Američani, ki pišejo svojim prijateljem in sorodnikom v stari kraj, naj si zapomnijo besede italijanskega patrijota Giuseppe Mazzinija, "da so ideje vojščaki sveta."

Na ideje ne more nihče spustiti železne zavese. Misla ne morejo ubiti puške, letala, bombe, topovi. Človek je zaščitnik svoje in sočlovekove svobode zgolj s pomočjo sile idej. Njegovi sovražniki so tisti, ki hočejo svobodo udušiti. Svobodo lahko pojačamo z naglašanjem idej na katerih sloni. To lahko storimo v pismih tja preko.

Avtokracije in oligarhije v svetu ni producirala sila, pač pa šibkost. Človeška slabost, temelječa na pomanjkanju izobrazbe in trdnih moralnih načel, je s pomočjo nacija povzročila najstrašnejšo vojno, ki jo je svet še kedaj videl. Sedaj potom komunistov povzroča mrzlo vojno, ki rva naša življenja.—Despotizem je vselej agresiven; demokracija le redkokdaj. V tem je biološka razlika med Rusijo in Ameriko; to je bila razlika med Hitlerjevo Nemčijo in nami. Beležite: Kajzer, Hitler, Mussolini in Japonska so bili vsi despotični in vsi so pletli nesoglasje ter rušili mir. V Rusiji deluje naradni zakon. Spet je tu nov despotizem, ki skuša osvojiti ali pa uničiti ostali svet. Naša moč je baš obratna—izvira od spodaj gor, torej iz ljudstva, in zato vsebuje prepričanje slehernega izmed nas—da živimo skupaj v svobodi in miru.

Svoboda, kot jo pojmujemo mi, daje državljanom pravico do njihovega lastnega mišljenja. "Svobodno iskanje resnice in svobodno izražanje iste," je načelo, ki so ga pred nedavnim osvojili v svoji izjavi profesorji včlanjeni v Ameriški zvezi vseučilišnih profesorjev. Jaz sem prepričan, da je Amerika z malimi izjemami, sledila temu načelu. More li—si li upa—kak komunistične simpatičarji izjaviti, da obstaja kaj takega v Rusiji?—Vselej sem bil—in vselej bom—uverjen, da demokracija pomeni predvsem imeti pravico opozicije. To je moj ideal življenja politike. V opoziciji je zapopadna ideja svobode; v kritizmu leži izboljšanje. Tako se ognemo nevarnosti sile, ki korumpira in uničuje. Pravica, da se lahko postavimo po robu, je temelj našega obstanka in izboljšanja. Sprejemamo pohvalo; res, kot je dejal Lincoln, dopade se nam, ali kritičizem, če je zdrav, zostril naš um, da pregledamo in pojačamo naše pozicije.

Najsibo kritika in razlika mišljenj v naši politiki taka ali taka, nič nas ne sme dovesti do tega, da bi izgubili vero v našo obliko vlade, v našo ustavo, v naše ustanove. Dokler smo svobodni ljudje, samovladujoči, lahko storimo vse za izboljšanje dežele s pomočjo izobrazbe in potem boljšega medsebojnega razumevanja. Uverjeni smo, da pride življenje do najvišje veljave v demokraciji, da je v demokraciji zapopaden cilj in namen vse naše prošlosti. Nikakor pa ni dovolj, da samo živimo v demokraciji. Sleherni izmed nas mora gledati, da jo pomaga tudi udeležiti. Skrbeti moramo, da jo bodo razumeli tudi preko morja. Američani inozemskega izvora morejo mnogo koristiti tej deželi ako pišejo sorodnikom in prijateljem v tem duhu.—Če bomo ohranili našo vero v temeljne principe, bo naša dežela obstala ter prinesla svetu mir in ljubav namesto vojne in sovraštva. Resnično poslanstvo Amerike je svoboda in upanje ter varnost za vse.

—Common Council

DOM IGRE IN DELA V APACAH

Dom igre in dela kmečke dedomu veliko zanimivega, tako de 28 do 30 otrok, ki imajo v lovne zadruge v Apacah in državne posestvi v Črncih je zelo dobro obiskan. Vsak dan pripravi učenje, kakor pri igri.

Dom je na lepem kraju, saj ima prijazen vrt in tudi gozda ne manjka. Pogreša pa le primerne igrače, za katerega uredite so odgovorni pri Krajevem odboru zadruge Apache gluhi in se vedno izgovarjajo, da nimajo časa. Z dobro voljo pa bi se dalo marsikaj urediti, čeprav je sedaj sezona največjega dela.

NARAŠČANJE CEN NA DEBELO V BRITANII

Po poročilu britanskega trgovinskega ministrstva je indeks cen na debelo narastel v preteklem mesecu za nadaljnjih 4.8 točk, oziroma 1.9%. Skupni indeks cen na debelo se je povečal po devaluaciji za več kot 10%. Zvišanje cen na debelo je vplivalo tudi na povečanje indeksa cen na drobno, ki se je povečal od oktobra za dve točki. Zvišanje cen se tiče v glavnem jeklenih proizvodov, železa, nebarvanih kovin, volne, gume in lesnih izdelkov.

Naročajte, širite in čitajte Enakopravnost!

MED SVILOPREJKAMI IN GOSMI

Akacija, topol in vrba so v Vojvodini najbolj razširjena drevesa. Ne rasejo v sklenjenih sestojih, temveč posamično ob cestah, okrog gospodarskih poslopij sredi žitnih polj in po vaseh, kjer ščitijo človeka in žival pred pekočim soncem in močnim vetrom.

Z razprostranostjo teh dreves bi lahko tekmovalo samo še eno drevo: murva. Od Futoga do Gložana in tja do Bačkega Petrovca (kakih 30 km) je cesta na obeh straneh zasajena z murvami. V Vrbasu ni vaške ulice—najdaljša meri blizu 5 km—ki se ne bi ponašala z murvinim drevedrom. Tako je tudi v Zmajevu, Apatinu, ob cestah v okolici Somborja itd.

Murve so zasajene v razdalji deset do dvanajst metrov. Razraščajo se v široke okrogle drevesne krone. Vsako leto dajejo obilo sladkega sadu, ki je dozor prav minute dni. Kmetje pogrinjajo pod drevesi velike ponjave in nanje otresajo beli, rdeči ali pa črni sad, ki ga nato spravljajo v posode. Iz njega kuhajo žganje. Kjer pa nimajo potrebnih priprav, se obešajo po murvah otroci, ki so za sladki sad zelo hvalčni. Nič manj ga cenijo goske, koze in celo prašiči...

Murve pa imajo v Vojvodini še veliko večji pomen. Njeno podnebje je ugodno za gojitev sviloprejk in je bila tu "živino-rejska" panoga razširjena v Vojvodini že pred vojno. Takrat pa je niso načrtno pospeševali in je bilo le od volje posameznikov odvisno, koliko so se bavili z njo, čeprav ima Vojvodina več industrijskih obratov, ki so odkupili vsako sviloprejkino bube.

Danes je tudi v tem pogledu drugače. Zakaj bi uvažali svilo in svilene izdelke, če jih lahko doma proizvajamo? Kakor v Makedoniji in drugih za gojitev sviloprejk ugodnih pokrajinah se tudi v Vojvodini gojitev sviloprejk načrtno objavlja in pospešuje. V Pančevu delajo posebno podjetje za pospeševanje svilarstva "Sviloprelac", ki skrbi za proizvodnjo potrebnega semena (jajčec), organizira proizvodnjo sviloprejkinih bub (pristojno je za vse področje LR Srbije), jih okupuje in pripravlja za predelovanje v tovarnah. V Pančevu gradi svoj institut, ki bo skrbel za proizvodnjo semena. Doselej so ga delno pridelovali v Novem Sadu, delno pa celo uvažali. K se je pomladi, prve dni maja izvalilo iz jajčec komaj kak milimeter velike gosnice, jih podjetje razdeljuje med posamezne gojitelje. Ti jih gojijo približno 32 dni, ko so dorasle gosnice zabubijo, nato pa bube (kokone) odkupi podjetje.

Organizacija proizvodnje sviloprejkinih bub je že zelo napredovala. Čedalje več se javlja interesentov za gojitev sviloprejk. Številne obdelovalne zadruge, ki lahko pri tem delu koristno zaposlijo odrasle otroke svojih zadrževalnikov, so letos prevzele jajčeca in organizirale proizvodnjo svilenih bub. Čeprav ima pri odkupu bub kakovost veliko vlogo, so imeli pri tem prilično jassen račun. Podjetje plača za vsak kilogram prvovrstnih bub 100 din v denarju in 100 din v bonih, za kilogram drugovrstnih pa 60 din v denarju in 60 din v bonih.

V republiku Srbije je danes gojitev sviloprejk razširjena že v 74 okrajih, med temi tudi vojvodinski. Obdelovalna zadruga "Budučnost" v Zmajevu je prevzela 30 škatel jajčec, prav toliko obdelovalna zadruga "Sutjeska" v Vrbasu. Podobno se tega dela udeležujejo druge zadruge in tudi posamezniki. Trideset škatel jajčec da že izdaten pridelek bub, okoli 1,500 kg.

Obdelovalna zadruga "Sutjeska"

in Vrbasu si je uredila prostor za rejo malih gosnic v veliki nekdanji trgovini. Po vseh sobah so postavili "večnadstropne" police in po njih lezejo že več centimetrov dolge gosnice ter požrešno obirajo murvino listje.

"Ko smo jih prevzeli, jih je bilo komaj za dve pesti," nam je pripovedoval zadrževalnik Gojko, ki je vodil rejo. "Danes že ne vemo, kam bi z njimi. Štiri police smo uredili celo na podstrešju, vse sobe pa so tako polne, da se ženske, ki čistijo in hranijo gosnice, komaj gibljejo med palicami."

Gojitev gosnic je mnogo dela in skrbi. Hraniti jih je treba ali štirikrat na dan. V začetku je bilo pri njih zaposlenih le 5 do 6 ljudi, danes pa nabira murvino listje okoli 50 mladincev in žena. Po vsem Vrbasu se razlezejo, trgajo listje v vreče in ga prinašajo na dvorišče hiše, v kateri gojijo gosnice. Preden ga položijo na police, ga morajo oprati, ker lahko prašno listje gosnicam zelo škoduje.

"Sreča je, da je življenska doba gosnic že pri kraju in da se bodo v nekaj dneh zabubile. Sicer bi se nam nabralo preveč delovnih dni," ugotavlja okret-na ženska, ki se suče okoli polic in nekaj popravljaja.

Gosnice na nekaterih policah že iščejo možnosti za zabubljenje. Take police so obdali s slamo, po gosnicah pa so položili šopke posebne vrste suhe trave. V tej travi in slami se gosnice najrajši in najlepše zabubijo. V tem času mora biti v prostoru toplota najmanj 22—24 stopinj, ker se sicer zabubljene zavleče.

Odkup bub se je v Vojvodini že začel. Tovarne svile bodo dobile v kratkem nove količine doma pridelanih surovin. Sodiijo, da bodo prihodnje leto preseglji predvojno proizvodnjo svilenih bub že za 40%.

Grof Carlo Villavicencio Margerri, bivši lastnik dvorca na Otoču, jo je potegnil v Nemčijo "pod firerjevo zaščito" že leta 1942. Kmalu na to so ostale za njim samo še grajske ruševine, ki jih je letos spomlad izživila jata 420 rac. Tako je prišel Otočec po petletnem samevanju v mrežo farm pod upravo podjetja "Račji grad" v Novem mestu. Uprava tega podjetja je na hitro roko postavila med razbitine gradu zasilni racarnik, popravila most čez Krko, zaposlila potrebne ljudi in začela pripravljati material za gradnjo večjih objektov. Stevilo novih prebivalcev farne naj bi namreč zraslo na 5000!! Na dvorišču je danes okrog 80 kub. m lesa (desk in tramov), v razrušeni kapelici stoji 45 zvitkov žične ograje, pripravljena pa je tudi že lepenka, žičniki in drugo. Ravno v času, ko je uprava farne hotela resno začeti z delom, pa je prišel od Splošnega servisa ministrstva za državne nabave v Ljubljani dopis, ki prepoveduje začetek gradnje, češ da še ni določena ožja lokacija in da je treba zato počakati z gradnjo.

Kaj se je zgodilo?

Pet let, to je od 1945 do danes, se ni nihče spomnil, da predstavljajo otoške ruševine nekaj, kar bi se dalo uporabiti v ta ali oni namen. Šele načrt, postavljen na tem kraju veliko račjo farmo, je spomnil nekatere merodajne faktorje tega, da te ruševine le niso brez vrednosti in da se zato ne morejo strinjati z zgraditvijo račje farne. Najprej so se pojavile na pozornici tega dogajanja ribiške zadruge, češ da jim bodo race požrle ves mladi ribji zared. Nekako istočasno so začele obiskovati Otočec razne komisije. Komite za turizem in gostinstvo

meni, da bi se dal grad Otočec s primernimi adaptacijami spreminiti v novo središče izletništva in turizma na tem področju. Ministrstvo za ljudsko zdravstvo bi grajske razvaline menuda rado spremenilo v dom za otroško kolonijo, v kateri naj bi se čez poletje leta in leta krepilo in vzgajalo nešteto šoloobveznih otrok. In končno ni mogel mimo teh ruševin Zavod za zaščito kulturnih spomenikov.

Križanje in prepletanje vseh teh zelo različnih interesov je, kakor kaže, povzročilo prepoved za zgraditev farne, ki jo je bilo treba utemeljiti s pomanjkanjem ožje lokacije.

Ni naša stvar pripravljati o tem, kdo ima prav in kdo ne. Po našem mnenju se da s še rentabilnimi stroški obnoviti zgradbo okrog samega vhoda v grad, medtem ko bodo ruše-

vine samega gradu, od katerega je po 2-dnevni borbi med našimi partizani in italijansko posadko na dan starega leta 1942 ostalo samo še zelo razmajano obodno zidovje, v zelo kratkem času propadlo. Vsekakor je zelo malo verjetno, da bi kdorkoli v doglednem času mogel dati na razpolago denar in material, ki je potreben za to, da se grad obvaruje pred nakazano usodo.

Primer Otočec nas opozarja, da je treba čimprej izdelati dober, med raznimi prizadetimi resorji dogovorjen in koordiniran načrt za popravilo in uporabo vseh porušenih ali polporušenih grajskih in podobnih zgradb v Sloveniji, da ne bomo brez potrebe prevažali material z gradbišča na gradbišče in tako drug drugemu obteževali delo.

"Slovenski Poročevalec"

PRIMORSKE VESTI

TAKO DELAJO Z NAŠIMI ŠOLAMI

Primer štandreeške slovenske šole nam kaže, kako ravna goriški občinski oblastniki s slovenskimi šolami. Do septembra 1947, ko smo prešli s področja zavezniške vojaške uprave pod italijansko oblast, smo imeli v Štandrežu slovensko osnovno šolo in slovenski otroški vrtec. Za 172 učencev je moralo zadoščati 5 razredov, od teh sta bila 2 v občinski hiši. 72 otrok, ki so obiskovali otroški vrtec, pa je imelo na razpolago 2 prostora.

Naša šolska mladina je morala z novim stanjem zapustiti oba razreda, ki sta bila nastanjena v občinski hiši in se preseliti v staro šolo, kjer naj uživa pouk 170 učencev v treh neznatnih prostorih. Podobna usoda je doletela tudi otroški vrtec, kjer se mora 70 otrok stiskati v enem samem razredu, medtem ko je drugi prostor določen za peščico italijanskih otrok. To zadevo so sprožili na zadnji seji goriškega občinskega sveta predstavniki Demokratične fronte Slovencev. Toda njihove besede so naletele na gluha ušesa reakcionarnih italijanskih občinskih svetovalcev. Toda štandreeški Slovenci ne bomo odnehali v svoji borbi za bolj zdrave in bolj človeške vzgojne pogoje za našo mladino.

PRED TRIDESETIMI LETI

13. julija pred 30 leti so plameni zajeli Narodni dom v Trstu. Zločinska fašistična dejavnost je pokazala, da ne obstane pred nobenim zločinom, če gre za iztrebljanje našega rodu in naše kulture. Tistega večera pred 30 leti ne bomo mogli nikdar pozabiti. Tisti večer je bil izpostavljen naš slovenski rod. Danes po 30 letih pa še izdalek ni popravljena ena največjih krivic, ki nam je bila prizadejana. Požig Narodnega doma nas še zmerom skeli in peče. Naše Slovensko gledališče bi lahko imelo v prostorih Narodnega doma svoje predstave, pa se morane danes zameriti za dvo-rano. Sedanji oblastniki v Trstu nimajo mnogo posluha za naše zahteve ob 30 letnici pekoče rane. Toda naša vztrajnost, ki je bila močnejša nego fašizem, terja rešitev, ki mora biti samo ena: pred 30 leti storjeno krivico je treba popraviti.

UKAZ ŠTEV. 183

Zavezniška vojaška uprava je izdala ukaz št. 183, s katerim se zapostavlja slovensčina kot neenakopraven jezik italijanščini. Slovensčina je po tem ukazu smatrati za "pomožni" jezik le v tistih občinah, kjer je ljudstvo 100% slovensko. Ta ukaz je vzbudil veliko ogorčenje med našim slovenskim delovnim ljudstvom, ki terja preločitev navedenega ukaza. Nič ne bomo pomagali zunanji napisi, kažipoti, opozorila, napisana samoma v italijanščini. Ne boste nas

zatajili pred svetom. Naša borbena zavest bo močnejša nego ta nakana. Glavni odbor Slovensko-hrvatske prosvetne zveze v Trstu je najodločneje protestiral zoper sovražno odločitve organov, ki omejujejo osnovne človeške in narodne pravice Slovencev v pasu A Tržaškega ozemlja, zlasti glede slovenskega jezika. Zaradi tega terja, da se to stanje takoj odpravi in da se na tem področju uvede popolna enakopravnost slovensčine, kakršna je že uvedena v pasu B tega področja.

MED NAŠIM LJUDSTVOM

Goriški srednješolci so nam pripravili lepo predstavo na prostem in sicer na prostem odru štandreeškega prosvetnega društva. Na sporedu so bile tudi koncertne točke pod vodstvom skladatelja Emila Komela in prof. Severja. Mnogo prisrčne razvedrila nam je pripravila stara Vodopivčeva spevoigra "Kovačev študent".

Dijaški matici v Gorici se je posrečilo organizirati za letos otroško kolonijo v Ukvah. Štiri skupine po 30 otrok bodo ostale v koloniji po 18 dni in se pristrčno navzile lepoto Kanalske doline.

V prostorih novega doma v Gorici smo imeli priliko spoznati usposobljenost naših dijakov, ki so organizirali pestro razstavo. Med risbami so bile najlepše one v narodnih motivih. To je po petih povojnih letih prva razstava na Goriškem, ki so je uredili naši slovenski dijaki.

Po Slovenski Benečiji se oglašajo karabinerji pri slovenskih družinah in jih svarijo pred obiskovanjem slovenskih prirediteljev. Pri tem pripominjajo, da bi jim bilo to v škodo. Ničesar pa niso še storili karabinerji, da bi pojasnili celo vrsto nedavnih nasilij nad našim delovnim ljudstvom Slovenske Benečije.

Umrli je trgovec Franjo Rupena, član Glavnega odbora tržaške Osvobodilne fronte in član Izvršnega odbora Slovensko-italijanske antifašistične unije za Tržaško ozemlje. Pokojni tov. Rupena je s svojo družino žrtvoval vse za našo osvobodilno borbo. Ohranili mu bomo trajni spomin.

KOROŠKE VESTI

PESEM TRŽASKIH BRATOV

Prišli so med nas pevci iz Barkovelj v Trstu in nam zapeli lepo slovensko pesem. Z velikanskim navdušenjem jih je pozdravilo naše koroško ljudstvo v Smihelu nad Pliberkom, v št. Jakobu v Rožu, sploh povsod, kjer so se pojavili. Prisrčno pozdravno besedo je spregovoril tržaškim bratom predsednik Slovenske prosvetne zveze dr. Franci Zwitter. V imenu tržaških gostov je spregovoril urednik "Ljudskega tednika" v Trstu tov. Jože Koren in izrazil svoje zadovoljstvo nad iskrenim

bratskim sprejemom na slovenski koroški zemlji. Globoko od srca je prihajalo vrlim tržaškim pevcem osemnajst borbenih, umetnih in narodnih pesni, ki so zapustile globok vtis med ogromno množico hvalčnih poslušalcev. Do viška je priklopelo navdušenje ob nepozabni "Soči", ki so jo morali ponavljati. Prepričani smo, da nas bodo odlični barkovljanski pevci zopet obiskali in nam s svojo pesmijo vlili plamenčnega borbena duha.

HOČEMO UČITELJEV, KI BODO SLOVENSČINO TUDI LJUBILI

Na 107 tako imenovanih dvojezičnih šolah naše dežele so se zaprla šolska vrata. Naša mladina pa je z radostnim občutjem in s spričevali v rokah pohitela domov. Ni bilo to veselje, ki naj bi izviralo iz občutkov ob uspešnem končanem šolskem letu. Ne, to veselje ima drug vzrok: naša mladina je hitela z veseljem iz tujih, mračnih 333 razredov, ker je tam bila ves čas izpostavljena pritisku in zapostavljenosti. Veselje jo je zajelo, ker bo lahko doma govorila in mislila tako, kakor jo je učila in vzgajala rodna mati. Med 386 učitelji na navedenih šolah jih ima komaj 41 usposobljeni izpit, 142 zrelostni izpit iz slovensčine. 75 je takšnih, ki so zmogni zjeljati komaj par slovenskih stavkov. Vsi ostali ne razumejo niti trohice slovensčine. Tisti, ki imajo "zrelostni" izpit iz slovensčine, niso po lastni izjavi sposobni napisati brez napake niti najkrajšega pisma v slovensčini. Mar bi se smeli čuditi, če beži mladina rada iz prostorov s takšnim vzdušjem? Slej ko prej vztrajamo na tem, da pridejo v naše šole učitelji, ki ne bodo le malo ali pa čisto nič razumeli slovensčino, ampak takšni učitelji, ki so slovensčino in slovensko kulturo tudi vzljubili.

PO KOROSKIH VASEH

V Svečah so uprizorili igralci domačega prosvetnega društva znano Finžgarjevo dramo "Razvalina življenja". Igra je pokazala, da nam ni treba biti v skrbeh za igralški naraščaj.

V Bistrici v Rožu smo pokopali delavca Edija Polaka, ki ga je zadela kap pri obiranju česenj. Bil je zmerom zaveden Slovenec.

V Pliberku še zmerom ni učitelja na ljudski šoli, četudi je bil že davno imenovan na to mesto učitelj Šibitz. Verjetno ni všeč pliberskim purgarjem, ki bi si želeli znanega ponemčevalca nadučitelja Miklina, ki službuje v Zvabeku.

V St. Rupertu pri Velikovcu smo dobili nove zvonove, ki pa imajo kljub dobri polovici slovenskih župljanov samo nemški napise. Znani "prijatelj" Slovencev dr. Mayrhofer je zlorabil to priliko za napad in gonjo proti partizanskemu spomeniku na šentruperskem pokopališču.

V Rutah nad Bistrico pri Pliberku smo imeli čebelarstven čaj, ki se ga je udeležilo 28 čebelarjev iz vseh delov Podjune.

V Radiščah je umrl Lovrenc Pistotnik, ki je z veseljem prebiral slovenske liste in slovenske knjige. Njegov sin edinec je padel kot hraber partizan. Gestapovci so umrlega Pistotnika mučili in trpinčili v celovskih ječah, prav tako tudi ostale družinske člane. Avstrijski oblastniki mu niso priznali rente po padlem sinu, pač pa mu jo je priznala nova Jugoslavija, ki ji je bil pokojni Pistotnik globoko vdan in zvest.

V Pliberku smo imeli občni zbor Slovenskega prosvetnega društva "Edinost". Počastili smo tudi spomin Prežihovega Voranca. Za predsednika smo spet izvolili požrtvovalnega tov. Franceta Hanina.

Na razstavi v spomin Otona Župančiča

V navnočnosti predstavnikov oblasti, znanosti in umetnosti je predsednik Slovenske akademije dr. Fran Ramovš dne 10. junija 1950 odprl razstavo Župančičevih knjig in rokopisov, ki jo je priredila Slovenska akademija znanosti in umetnosti in Narodni in univerzitetni knjižnici za prvo obletnico pesnikove smrti.

Razstava Župančičevih knjig in rokopisov ima namen približati nam pred letom umrlega pesnika s te strani, da nam pokaže njegovo delo, nastanek posameznih umetnin in prevodov kakor tudi okolje in čas, v katerem je pesnik ustvaril posamezne umetnine. Hkrati je prirediteljica imela namen, da dobi pregled pesnikovega ustvarjanja, podlago za Župančičevo bibliografijo, ki jo ima v načrtu Slavistično društvo. Knjižnično je takšna razstava revija inventarja ob umrlem avtorju, pri čemer je končna korist razstave ta, da pokaže pomanjkljivosti in vrzeli, ki jih je treba izpopolniti, da dobimo sčasoma čim primernejšo podobo umetnikove tvornosti. Lahko povemo, da je prirediteljica pričakovala še večjega dotoka rokopisov, toda posamezni ljubitelji pač še vedno ljubosumno varujejo svoje drobne zaklade in se ne odzovejo niti ob takšni priložnosti, kakor je obletnica umetnikove smrti, in ob takšnih priložnostih, kakršna sta naša oba najvišja znanstvena zavoda. Kljub temu je razstava lepa in zanimiva revija pesnikovega življenja in dela. Pregledno zbirko rokopisov in natisos izpopolnjuje mnogo podob, izmed katerih krasijo stene: Vavpotičev risan portret iz pesnikove mladostne dobe, Franketov portret 1914, skica Ivane Kobilce, naslednji mojstrski portret Gabrijele Stupice iz minulega leta ter Jakec risan portret ob pesnikovi 70 letnici. Jakec je tudi napisal pesnika na mrtvaškem odru. Sredi dvorane je mojstrski Bernekerjev bronasti portret pesnika 1910, v vitrini pa pesnikova posmrtna maska, ki jo je posnel prof. Dermelj. Na levi strani je cela galerija fotografij iz raznih dob pesnikovega življenja; prevladujejo portreti iz dobe po osvoboditvi. V dveh steklenih omarah so pesnikova izvirna dela v vseh izdajah in prevodih.

Od prve vitrine, ki stoji v ospredju vseh drugih, spremljamo pesnika na poti njegovega življenja in začetnega ustvarjanja. Tu je pod steklom njegov rojstni in krstni list, matematična maturitetna naloga, ki jo je napisal "pohvalno," potem maturitetno in kolokcijsko spričevalo 1897 z Dunaja, potrdilo o suplenturi v Ljubljani 1903, potrdilo o njegovi dramaturški delavnosti 1911/12, imenovanje za gledališkega upravnika 1929, diplomski Akademije ZU 1938 in

Univerze o častnem doktoratu filozofije ter slednjič dekret Prezidija o podelitvi častnega naslova "ljudski umetnik" ob pesnikovi 70 letnici 22. januarja 1948. Po rokopisih vse tam od leta 1894, še brez tistih markantnih potez, ki so že nekaj let nato izrazito oblikovale pesnikov rokopis, spoznavamo prva rahla tipanja in vzgibe pesniške duše, prve pesmice Smiljana Smiljančiča, osnutek drame, nato pa že tudi pesmi, ki so krčile nova pota v naši mladinski književnosti, nato romance in prvo ljubavno liriko iz časov Zadruge. In že nas rokopisi povedejo strmo navzgor, od Čaše opojnosti dalje Čez plan do Samogovorov; do Dume in Kovaške; do fragmentov Jerale; do lirčnih mojstrov in Ljubljanskem Zvonu; do Literarne pratike. — Svetla pot, ki pa mora iznenada v metež prve svetovne vojne. Rokopis "Otroci molijo" nas bradko spomni tistih let, plastična posmrtnica za Jožo Bercetom odgrne zagrinjalo, da se vnovič zavemo, kakšne može nam je ugrabljala vojna. Tej posmrtnici kmalu sledi slovo od Ivana Cankarja, ki je umrl, ko nam je po trpljenju zasijala prva zarja svobode. Župančičeva pesem se povzpne v zarje Vidove — (tu je poleg rokopisov pogodba s knjigarjem iz leta 1919, ki je edin "trgovski" dokument iz pesnikovega življenja). Družinska sreča je pesniku ožarila življenje: *O žena, sinko Marko in jaz med vama tretji, kam mislimo, kaj hočemo v tem blaženem objetju?*

Ciciban in Sto ugank sta najljubeznivejši odgovor na to vprašanje. A to sta le dva pisana kamenčka v velikem mozaiku, ki ga nadalje ustvarja Oton Župančič. V moškem zdravju in moči se izpod pesnikovega peresa vrste kongenialni prevodi Shakespeareovih tragedij in komedij, Rostandovega Cyrana, Molierevega Tartuffa. Sola velikih mojstrov mu da spodbudo za Veroniko Deseniško. Njegova lirčna pesem pa molči. . . "v slovenstva trdi tlaki." Mračni časi šestojanuarske diktature zadenejo pesnika v živo. Prišle so Živkovičeve volitve in pritisk takratnega bana na Župančiča, naj kot direktor Drame požene svojo čredo na volišče. Tu je pesnikov odgovor banu in vsem takratnim mogočnikom, dokument, ki naj si ga vsakdo prebere, da bo spoznal pesnikov značaj in odločnost: "Vaš nalog je protizakonit. Kot slovenski pesnik ne bi mogel napisati niti ene vrstice več, ako bi člane svojega zapoda, katere (Dalje na 4. strani)

Društveni koledar

AVGUSTA
6. avgusta, nedelja — Piknik društva "Naprej" št. 5 SNPJ na farmi SNPJ

13. avgusta, nedelja — Piknik krožka št. 1 Prog. Slov. na farmi SNPJ
20. avgusta, nedelja — Piknik pev. zbor Triglav na prostori Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.
20. avgusta, nedelja — Piknik društva "Loyalites" št. 590 SNPJ na farmi SNPJ
27. avgusta, nedelja — Piknik Mlad. pev. zbor SDD na farmi SNPJ
27. avgusta, nedelja — Piknik društva Soča št. 26 SDZ na vrtu Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.
27. avgusta, nedelja — Piknik društva Napredek št. 132 ABZ na Kaliopovi farmi, Edy Rd.

SEPTEMBRA

2. septembra, sobota — Plesna veselica društva "Napredni Slovenci" št. 5 SDZ v SND, na St. Clair Ave.
3. septembra, nedelja — Piknik Farnskega odbora SNPJ.
3. septembra, nedelja — Piknik Kluba družtev AJC na lastnih prostorih na Recher Ave.
17. septembra, nedelja — 40-letnica društva Brooklyn št. 135 SNPJ v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.
17. septembra, nedelja — Proslava 25-letnice in razvitje nove zastave društva Danica št. 34 SDZ v SDD na Prince Ave.

24. septembra, nedelja — Skupni koncert petih pevskih zborov pod vodstvom pevovodja F. Vauterja v SND, St. Clair Ave.

OKTOBRA

1. oktobra, nedelja — Ples društva "Washington" št. 32 ZSZ v SDD, Waterloo Rd.
1. oktobra, nedelja — Vinska trgatev v Domu zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave.
1. oktobra, nedelja — Jesenski koncert pev. zbor "Zvon" v SND, E. 80 St.
1. oktobra, nedelja — Igra in ples Gospodinskega odseka v AJC, Recher Ave.
7. oktobra, sobota — Proslava 39. obletnice društva "Slovdom" št. 6 SDD v AJC, Recher Ave.
8. oktobra, nedelja — Ples društva Združene Slovence št. 23 SDZ v SDD, Waterloo Rd.
8. oktobra, nedelja — Vinska trgatev Slov. nar. doma na Stanley Ave., Maple Heights, O.
15. oktobra, nedelja — Ples družnice št. 41 SZZ v SDD, Waterloo Rd.
15. oktobra, nedelja — Maške-radna veselica krožka št. 3 Prog. Slov. v AJC, Recher Ave.
22. oktobra, nedelja — Pred-

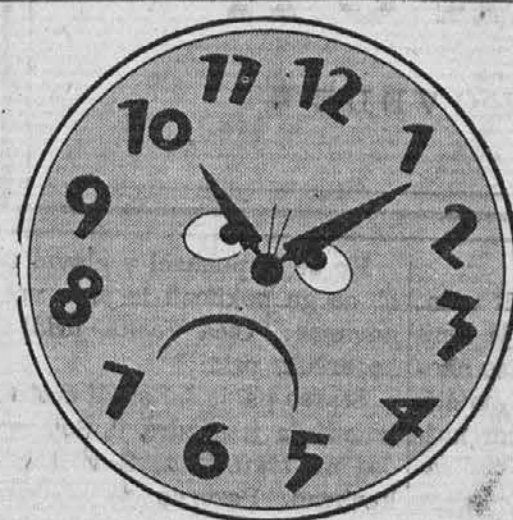
stava dram. zbor "Anton Verovšek" v SDD, Waterloo Rd.
29. oktobra, nedelja — Prireditelj krožka št. 1 Prog. Slov. v SDD, Waterloo Rd.
29. oktobra, nedelja — Jesenski koncert zbor "Planina" v SND, Stanley Ave., Maple Heights, O.

NOVEMBRA

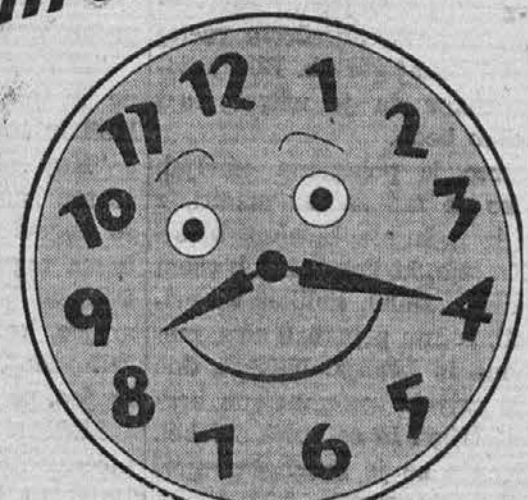
5. novembra, nedelja — Prireditelj društva "Strugglers" SNPJ v SDD, Waterloo Rd.
5. novembra, nedelja — Opero "La Traviata" pada Glasbena Matica v SND, St. Clair Ave. ob 3:30 pop.
11. novembra, sobota — Plesna veselica društva Brooklynski Slovenci št. 48 SDZ v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.
12. novembra, nedelja — Prireditelj društva V boj SNPJ v SDD, Waterloo Rd.
19. novembra, nedelja — Koncert zbor "Jadran" v SDD, Waterloo Rd.
23. novembra — Zahvalni dan Koncert zbor "Zarja" v dvorani SND, St. Clair Ave.
26. novembra, nedelja — Ples društva Collinwood Hive TM v SDD, Waterloo Rd.

DECEMBRA

3. decembra, nedelja — Ples društva Združeni bratje SNPJ v SDD, Waterloo Rd.

How to make friends with a clock!

Every time you look at a clock does it reproach you for not laying aside something for the future?

Does its scowling face warn you that it's later than you think?

If that's the way a clock looks to you, it's high time you signed up for some United States Savings Bonds—under your firm's Payroll Savings Plan or your bank's Bond-A-Month Plan.

Soon as you do that, your clock will start to grin at you every time you give it a look. And each cheery tick will be a bright reminder that you're getting nearer your goal of financial independence.

And in the decade of progress that most economists say is just ahead, financial independence is going to be more important than ever before.

With a nice nest egg of U. S. Savings Bonds, you'll have freedom of action. You'll be able to take advantage of opportunities as they come along—to make the most of every situation.

Remember, every \$3 you put into U. S. Savings Bonds becomes \$4 in ten years. Better start growing money now—before that clock scowls at you again.

SAVE FOR YOUR INDEPENDENCE BUY U.S. SAVINGS BONDS

ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement—prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council.

Mario Kolenc

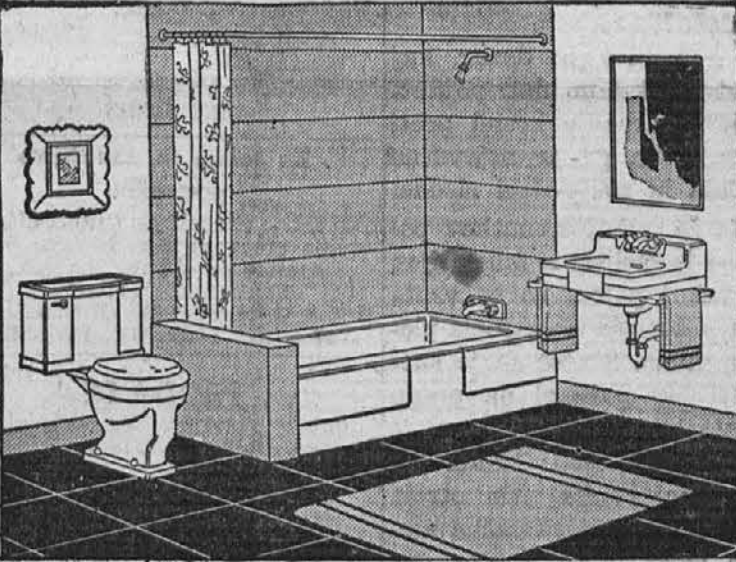
Ena najbolj modernih je **CRANE** kopalnica. Dajte, da vam jo mi inštaliramo!

Louis Planinc

Vse 3 pritlikine spadajo k najboljšim izdelkom "The Crane Group." Lahko daste inštalirati vse tri in si prihranite denar; ali pa naročite posamezne. Cene so:

- TOILET \$39.95
 - UMIVALNIK \$29.95
 - BANJA \$87.50
- Ako pa naročite vse tri naenkrat, plačate za vse tri SAMO \$147.45 in si prihranite lep denar.

THE CRANE NEUDAY GROUP

Stroški za inštalacijo so posebej.

Ako naročite pri nas, vam naši izkušeni delavci vse točno in perfektno inštalirajo. Delo je garantirano. Vse delo je lahko financirano tako, da vam ni treba nobene gotovine takoj. — Plačate lahko v treh letih.

Vselej, kadar potrebujete kaj, kar spada v plumbersko stroko, bodisi za popravo starih delov ali za inštaliranje novih, pokličite našo firmo, ki daje postrežbo meščanstvu v Clevelandu že od 1907. Nobeno delo premajhno—nobeno delo preveliko . . . Proračun zastoj—brez vsake oblagacije.

W. F. HANN & SONS

15505 Euclid Avenue Telefon MU 1-4200

Prežihov Voranc:

TAT

(Nadaljevanje)
Včasih se je že nabralo toliko toplote okrog njunih src, da bi se bila kar razgovorila, toda takrat je kakor nalašč zagrmelo iz nekjih strašnih ust:
"Na noge! Nastop!" ali pa: "Vsi uši iskat!"
Dolgo je trajalo, preden je Bauer nekega večera vprašal Nikolajeva:
"Koga pa imaš ti doma?"
"Mater," je odgovoril Nikolajev in čez nekaj časa vprašal:
"Koga imaš pa ti, tovariš?"
"Tri otroke," je odgovoril Bauer. "Zeno je zaprla gestapo." Čez nekaj časa pa je hitro dodal:

"Ko bi žena bila doma, bi dobival pakete kakor drugi!"
Nikolajev je nato odgovoril:
"Vidiš, mi Rusi pa ne dobivamo paketov."
Nekaj grenkega, ali tudi nekaj ponosnega je bilo v teh besedah in Bauerja je pri tem skoraj zabolelo.
"Lej, kakšni so ti Rusi!" so mislile njegove trudne misli. Zdelo se mu je, da mu je po žilah švignila neka tajna moč.
Nekega večera je Bauer spet vprašal Nikolajeva:
"Kakšno pa je pri vas življenje?"
Ta je odgovoril:
"Společka je bilo trdo, toda

pred vojno je bilo dobro. Ko bi ne bilo vojne . . ."
"Ali ste imeli dovolj kruha?" je izpraševal Bauer dalje.
Nikolajev je zamahnil z roko, kar je pomenilo toliko, kakor če bi bil rekel: "O tem sploh ni treba govoriti!"
Toda Bauer je vrtal še dalje:
"Ali ste imeli dovolj mesa?"
Tudi zdaj je Nikolajev zamahnil z roko kakor prej.
Bauer je tiho obsedel na svojem ležišču. Rad bi bil rekel nekaj, pa mu nobena pametna misel ni prišla v glavo.
Tedaj se je oglasil Nikolajev:
"Kako pa je bilo pri vas življenje?"
"Za gospodo je bilo dobro, za tistega, ki je delal, ni bilo dobro," je odgovoril Bauer, ker mu je ravno taka misel prešinila možgane.
"Ali imate pri vas traktorje?" je izpraševal Nikolajev dalje.

"Traktorjev nimamo," je odgovoril Bauer.
"Ali pri vas hodite na morje?" je hotel vedeti Rus dalje.
"Na morje ne hodimo," je odgovoril Bauer in se čutil takemu vprašanju.
"Potem pri vas življenje ni bilo lepo," je sklenil Rus polglasno.
Bauer je hotel nekaj odgovoriti, toda ta hip je po baraki zadonel hršečči glas:
"Spat!"
V dveh minutah je pet sto teles napolnilo trinadstropna ležišča tako na gosto, da se nihče ni mogel obrniti. Top težak spanec je takoj zajel celo spalnico in jo potopil v nezavest. V dveh minutah se razen naporenega sojenja ni slišalo ničesar več.
Številka 100,000 in 200,000 sta še zmerom delali na kanalu i ntekali čez brv. Tovorov in vlačilcev ni bilo nikdar konec, kakor ni hotelo biti konca vojne.

Bauer se je vedno teže držal pokonci. Noge je ime lže kakor tolkače, v glavi se mu je že nevarno motilo in včasih je za las manjkalo, da s tovorom vred ni padel v kanal. Nekajkrat ga je esesovec že oplazil z bikovko, ker se mu ni dovolj hitro spravil izpred nog. S topo vdanostjo je Bauer čakal na konec, ki ga je videl čisto pred seboj. Vsaka, tudi najmanjša sled odpora je bila v njem popolnoma ubita. V glavi mu je neprestano odmeval le švist bikovke in hršečči kriki:
"Los, los, los . . ."
Tudi Nikolajev je moral napejnati vse sile, da je izdržal. On je svoj suženjski posel iz vse duše mrzil in edino ta mržnja ga je še držala pokonci. Postal je še bolj molčeč, kakor je bil. Nekaj časa obe številki nista spregovorili med seboj, dasiravno sta vsak večer legali tesno druga k drugi.
Med večerjo in med zapoved-

jo k spanju je bilo pol ure časa, ako blokač ni zapovedal kakega posebnega opravka tudi za te pol ure. Tiste pol ure je Nikolajev izginjal kakor kafra. Nikoli ni povedal Bauerju, kam hodi in ta ga tudi nikoli ni po tem izpraševal. Čez nekaj dni pa se je Nikolajev vrnil v barako zadovoljnega obraza in, ko je našel Bauerja, se je stisnil k njemu, potegnjen in iz čepa nekaj na pol gnilega, kuhanega krompirja, mu ga porinil v pest in dejal:
"Davaaj, tovariš!"
To je sedaj tajalo večer za večerom. Krompir ni bil veliko vreden, vendar je bil žolodcu dobrodošla hrana in Bauer ga je hlastno požiral. Sem in tja je Nikolajev prišel tudi s celo porcijo tople juhe, ki je bila podobna žlobudri in je bila neizrečeno gredga okusa. Kljub temu je je bil žolodec vesel.
"Davaaj tovariš!" je rekel Nikolajev, ko mu je izročal juho.

Bauer je hlastno segal po teh jedilih, a je zraven komaj premagoval sram, pred svojim dobrotnikom. Nekega večera pa je vprašal:
"Ali si ti že jedel?"
"MoMlči, jaz sem že jedel," je odgovoril Nikolajev, ko ga je med jjedjo opazoval s srečnim smehljajem na licu.
Bauer je bil prepričan, da Nikolajev laže, zato se je branil: "Vsak polovico pojevja, tovariš . . ."
"Ne, tovariš!" je Nikolajev odločno odbil. "To je zato, da boš prišel k sebi, jaz sem že pri tovariših jedel.—Ne smeja v krematorij!"
Bauer je bil že tako navajen teh dodatkov k večerji, da mu je bilo nekega večera silno hudo, ko se je Nikolajev vrnil brez krompirja in s prazno porcijo. Bil je silno slabe volje in Bauerja še pogledal ni.
(Dalje prihodnjic)

ANTON INGOLIČ:

KRUH

NOVELE

(Nadaljevanje)

Brez besede je zapustil mlin. Nekaj minut pozneje se je vrnil s polno vrečo. Zgrnili so se okoli njega. Vsakemu je dal po štiri kile. Visoki, mladi ženi najprej. Toda za kilogram je zahteval pet dinarjev več, kakor je bila cena v vaseh.

Odslej so prihajali od rane jutra pozno v noč. Toda stavec je vselej šel po dolgem mledovanju odšel v koč in se vrnil z vrečo pšenične ali koruzne moke, kakor ga je pač bila volja. A preden je odvezal vrečo, je zbranim prosilcem vselej povedal nekaj gorkih. Bilo je videti, kakor da je užival nad človeško bedo.

Stavec je polagoma oživljal, lica so se mu začela polniti, z njih je izginjala bolehnata bledeca. Kmetje, ki jim je kljub vsem odredbam zmel, kolikor so pripeljali, so mu prinašali sira, mesa, vina in žganja. Nekega dne si je osivelo zanemarjeno brado pristrigel in se bolj oblekel. Kakor da se je začel prebujati iz dolge otopelosti. Mrkost njegovega pogleda se je prelila v lakavost in škodoželjnost.

Medtem so polja okoli mlina ozelenela, pognalo je žito in zalovilo v vetru, zrastle je koruza in razcvetel se je fižol. Sonce je postajalo vsak dan toplejši, starcu je bilo nad vse prijetno na klopi pred mlinom. Tam po cesti so šli mimo kmetje in meščani. Vsakdo se je ozrl h kočici in zaklical preko njive: "Čiča Vaska, Bog ti daj dober dan!"

Stavec ni niti odkimal v pozdrav.

Slednjič se je odpravil v mesto. Bilo mu je nekam nerodno in tuje. Ulice so bile tihe, ljudje so hoteli brez nepotrebnih besed za svojim poslom. Bili so blede in upadli lic. Trgovci so stali pred praznimi trgovinami, pekarne so bile zaprte in tudi v kavarnah ni bilo kaj prida gostov.

Ko se je pokazal v glavni ulici, so ga poklicali iz prve večje kavarne: "Čiča Vaska, pridi na kozarček, pridi!"

Stavec pa je šel sredi ceste in komaj da je odzdravil. Šele spodaj na trgu je zavil v manjšo kavarno. Pozorno je poslušal, kaj se dogaja v mestu in kako teče življenje v širokem svetu.

Zvečer se je vrnil z dragocnim spoznanjem: denarja je v mestu toliko, da nima nobene veljave, drugega pa primanjkuje.

Čez nekaj dni ga je zbudil premožnejši meščan.

"Čiča, stehtaj pet kil pšenične in pet koruzne, naj velja, kolikor hoče!"

"Kaj mi hoče denar!" se je stavec zasmeljal, "saj vidiš, da so trgovine prazne. Dovolj imam tega papirja! Poglej me!" Pokazal je na svojo preperelo srcajo, kakor da jo je tudi sam šele zdaj opazil. "Prinesi mi srcajo, pa dobiš kar želiš!"

Meščan je zatrjeval, da nima ničesar več, slednjič pa je obljubil, da bo prinesel novo srcajo, samo da dobi moko.

Odslej pri starcu ni nihče več dobil moke za denar.

Ko je pšenica začela rumeneti in je bila stiska največja, je stari mlinar hodil vzravnane med valujočo pšenico v novih opankah in nezakrpani obleki, na glavi je nosil visoko belo kučmo. Nekaj samozavestnega in maščevalnega je bilo v njegovem počasnem koraku. Nikogar ni pozdravljaj vnaprej, celo odzdravil ni vsakomur. Ob nedeljah, ko ni odprl mlina, je prišel že zjutraj v mesto in ves dan presedel v kavarnah in gostilnah. Rad je posedal v večji družbi, vendar ni nikoli sprejel ponudene kozarca, a tudi sam ni nikoli plačeval. Samo da je lahko poslušal jadikovanje in da je ljudem lahko oponašal njihovo nekdanje ravnanje.

Ko se je neke nedelje vrnil dobro razpoložen v mraku do-

mov, ga je čakala pred mlinom ženska.

"Kod hodite, da vas ni? Že dolgo vas čakam."

Stavec se je ozrl po ženski. Tedaj se je vznemiril. Bila je ona mlada žena, ki mu je pred dvema mesecema padla v oči. Na njeno prošnjo je začel prodajati moko. Od tedaj je prišla samo še enkrat. Stopil je hitreje po travi, ki se mu je mahoma zazdela mehka kot mah.

"Prišla sem po moko. Saj mi jo boste dali," je spregovorila žena, ko se je dvignila s klopi. Njen glas je bil zvočen, postava velika in prožna. Ker stavec ni ničesar odgovoril, je nadaljevala. "Vem, denarja ne sprejmete več. Zato sem vam prinesla tole!" Iz košarice je vzela sveženj in ga naglo razvezala. "Telovnik mojega moža. Skoraj nov. Malo pred vojno sem mu ga kupila. Težko mu bo zanj. Toda kaj hočem? Samo kruha, kruha si želi. Tudi otroka ga nimata. Dvajset kil mi boste dali Vreden je mnogo več. A naj bo. Vsi štirje smo lačni kruha."

Pomolela mu je beli telovnik iz ovčje kože prav pred oči. Toda stavec ga ni videl. Gledal je mlado ženo, njene krepke noge, zdrave, polne prsi in vzravnano postavbo. Žena, oblečena pol mestno, pol kmečko, je obrala telovnik in ga kazala starcu od vseh strani.

"Naj bo, dajte petnajst. Težko živimo. Na delo ne morem zaradi otrok, Ivo ima tri, Ginja pet let. Podpora je ob sedanjih draginji premajhna. Petnajst, čiča?"

"Seveda ti dam," se je stavec slednjič oglašil; njegov glas pa ni bil tako oster in maščevalen kot navadno, "dvajset ti dam, mlada žena. Toda kaj mi hoče tale telovnik?"

"Ali želite kaj drugega? Klobuk, hlače?"

"E, kaj mi hoče denar, kaj klobuk! Tebi bom dal, pojdi z menoj!" Stavec je krenil proti vratom. Žena ga je nejeverno pogledala in mu počasi sledila.

Toda že nekaj trenutkov pozneje se je zaslial iz mlina njen krik, takoj potem so se vrata odprla in žena je vsa zardela planila iz mlina. Stavec se je skoraj isti hip pokazal na pragu in drhte klical za njo, ki se je spustila proti cesti: "Kam bežiš, ženska? Saj nisi otrok. Dobila boš moke, pšenične moke, za moža in za otroke. Čuješ, žena! Tudi denarja imam. Čaka, čakaj!"

Žena se je začela ustavljeni, slednjič se je ustavila. Toda okrenila se ni. Stala je tam med žitnimi polji, velika in žalostna. Klasje je valovilo okoli nje in veter je prinašal od nekod vonj po suhem senu. Stavec se je pognal proti njej. Žena se je spet pognala v beg, a že po nekaj korakih se je znova ustavila.

Stavec jo je slednjič dosegel. Brez besed sta krenila nazaj proti mlinu . . .

Od tega dne se je često dogodilo, da se je večina kupcev vrnila praznih rok domov, le kaka žena je v mraku, preden je straha zaprta cesto, osramočena stiskala polno vrečico pod pazduho in hitela po stranskih ulicah proti domu.

Stari mlinar je odslej prihajal v mesto tudi čez teden. Zdaj je bil njegov smeh še bolj lakav, korak naravnost oblasten. Sprehajal se je po glavni ulici, zavil sem, zavil tja, rekel samo besedo in šel spet dalje.

Nekega petka — teden dni pred žetvijo — se je popoldne v mlinu nabralo precej ljudi, med njimi so bili tudi trije kmetje, ki so pripeljali koruzo in pšenico.

(Dalje priložnič)

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o oagodkih po svetu in doma!

Na razstavi v spomin Otona Župančiča

(Nadaljevanje s 3. strani)

moram braniti pred vsakim nasiljem, ovajal in jih izročal preganjanju zaradi dejanj, ki niso protipostavna. Kakor ne bi mogel izvršiti umora tudi na ukaz svojega neposrednega starešine, ne smem izvršiti naloga, ki se ne ujema z zakonom in se upira moji vesti in mojemu najglobljemu prepričanju, ki je ta, da bi bil tak moj čin v škodo umetnosti, zakonu in državi! Volilcem zakon ne nalaga dolžnosti, temveč pravico glasovati."

Takšnega moža in umetnika je imel osvobodilni boj od vsega početka na svoji strani. Pred nami je Delo št. 3 iz septembra 1941 z uvodno pesmijo Neznana: "Pojte za menoj." Ta da najmožnejšo parolo borcem za svobodo: "Plavaj čez Savo, plavaj čez Dravo—zob za zob in glavo za glavo!" Vrste se partizanske pesmi, dokler ne vstane pred nami v svitu 9. maja velika himna: "Osvoboditeljem v pozdrav!"

Nadaljnje njegove pesmi, med njimi zlasti Prvomajska, nam

IŠČE SE ŽENSKO.

srednjih let, ki želi dober dom, za oskrbo tri-letne deklice in gospodinjstva dela, ko starši delajo.

NUJNO!

Takoj želimo dobiti v najem stanovanje s 4 ali 5 sobami. Plačamo do \$100 na mesec.

PRODA SE

dobro obstoječa trgovina s C 2 licenco. Dobra prilika za zakonca. Cena zmerna.

Za točno in zanesljivo postrežbo

ako želite prodati ali kupiti hišo ali večje poslopje v vzhodnem delu mesta, se obrnite na nas.

PRODA SE

dobro obstoječa trgovina s C 2 licenco. Dobra prilika za zakonca. Cena zmerna.

PRODA SE

dobro obstoječa trgovina s C 2 licenco. Dobra prilika za zakonca. Cena zmerna.

PRODA SE

dobro obstoječa trgovina s C 2 licenco. Dobra prilika za zakonca. Cena zmerna.

PRODA SE

dobro obstoječa trgovina s C 2 licenco. Dobra prilika za zakonca. Cena zmerna.

PRODA SE

dobro obstoječa trgovina s C 2 licenco. Dobra prilika za zakonca. Cena zmerna.

PRODA SE

dobro obstoječa trgovina s C 2 licenco. Dobra prilika za zakonca. Cena zmerna.

PRODA SE

dobro obstoječa trgovina s C 2 licenco. Dobra prilika za zakonca. Cena zmerna.

PRODA SE

dobro obstoječa trgovina s C 2 licenco. Dobra prilika za zakonca. Cena zmerna.

PRODA SE

dobro obstoječa trgovina s C 2 licenco. Dobra prilika za zakonca. Cena zmerna.

PRODA SE

dobro obstoječa trgovina s C 2 licenco. Dobra prilika za zakonca. Cena zmerna.

povedo, kako živo je pesnik spremljal utripe življenja v osvobojeni domovini. Ob volitvah se sprosti njegova šegavost in nam med drugim zastavi kot Kiro Ilija uganko: "Kaj bliska se v jasnem? Kaj votlo doni?" Odgovor: "Zmagovita in pobita skrinjica." Blizu tam je pesnikova korektura Sto pesmi. Ob Zimzeleni pod snegom se brž vrnemo nazaj k beležnici v prvi vitrini; v beležnico je tačas, na Nemškem zapisal:

Kakor zimzelen hodi najin sen . . .

Zimzelen ga je spremljal od mladih let do konca. Vobče je na razstavi mnogo drobiža, ki bo poslej sočna dušna paša vsakomur, kdor se bo poglabljal v Župančičevo delo. Naj navedemo tale primer: V prvih, prevodih je bil župančičev jazik še medel. Takole okoli 1913 pa nastane prelom, jezik mu poje vedno izraziteje. Odgovor na to nam da do njegovi vprav leksikografski izpiski, kopica domačih rekel, izrazov, sočnosti in šegavosti. Takrat je pesnik zbiral za svojo delavnico tisto orodje in orožje, o katerem je potem še 1948, leta rekel: "Zame je Pleteršnik najlepše berilo."

Naprodaj so harmonike

NEMŠKE VRSTE, 120 BASOV. KROMATIČNE.

V zelo dobrem stanju. Za podrobnosti pokličite med 5. in 6. uro zvečer.

ZAKONSKA DVOJICA.

KI DELA, BREZ OTROK, IŠČE 3 ALI 4 NEOPREMLJENE SOBE. Pokličite med 6. in 10. uro zvečer.

STROJEVODJE

ZA SPLOŠNA DELA STROJNI ASSEMBLERJI z najmanj 5 let izkušnje, za podnevni in nočni shift.

THE CYRIL BATH CO.

E. 70 ST. in MACHINERY AVE., en blok severno od St. Clair Ave.

TURRET LATHE

Dva izkušena operatorja za W. & S. # 1A, 3A stroja.

CLEVELAND WORM & GEAR CO.

3249 E. 80 St.

Machine Sand Cutters

Izurimo. Nočni shift. 5 dni v tednu. Visok zaslužek.

LAKE CITY MALLEABLE

5000 Lakeside Ave.

LIVARJI SQUEEZE

Jamčena plača od ure, poleg plače od komada.

LAKE CITY MALLEABLE

5000 Lakeside Ave.

Pristopimo k poslednji vitrini in se zagledamo v krepke, vendar umerjene poteze pesnikovega rokopisa Matiji Copu v spomin. Poleg sta Beseda z Vorancem in o Vorancu in prevod Puškinovega Bronastega jezdeca, zadnji pesnikov rokopolis. Mavčni odliček pesnikove mrtve roke je simbol tiste sile, ki je končal njegovo življenje, še polno želja in zasnov, o čemer nam tako pretresljivo govori pesnikove Epilog:

O pesem moja.—komaj si začeta,

pa že so me zasegla tista leta, ko vidim: Nikdar mi ne boš izpeta . . .

Ob podobah iz pesnikove šolarne mladosti, ko ga vidimo s starši, bratom in sestrico, njegovega očeta na konju v Dragatušu, njegovo učiteljico, potem

pesnika pri vojaki, pri delu, na oddihu, zamišljenega in nasmejanega, resnega in v karikaturi, ko hlastno preberemo še nekaj korespondence s Cankarjem, in drugimi in ko nam izvoli smehljaj "Ena pejsem za pravičnega gospoda Rajketa Slav-Kettejem, Murnom, Prijateljem ca, kakor sem je zločev jest Juri Jager" je naš ogled pri kraju in razstavo opazujemo s tistim trpkim smehljajem v duši, s kakršnim je stal pesnik Oton Župančič še lani med nami. —r.—

(Po "Slovenskem poročevalcu")

HISA NAPRODAJ

1½ nadstropje semi-bungalow v Euclidu; 4 sob in kopalnica na 1. nadst. in utilitetni prostori; na 2. nadst. 3 sobe in kopalnica, prost. vhod. Garaža za 2 avta. Lepo splatirano. Cena \$15.800.

Pokličite VINCE CAPELLO AGENT IV 1-6630

STAKICH FURNITURE CO.
Quality at a Price — Easy Terms
Ivanhoe 1-8288—James D. Stakich—16305 Waterloo Road

R.K.O. KEITH'S E. 105th St. Theatre
EAST 105th ST. in EUCLID AVE.
OBČINSTVO RADO POSEČA NAŠE GLEDALIŠČE, KJER VEDNO KAZEMO NAJNOVEJŠE IN NAJBOLJ ZANIMIVE SLIKE.

Vino je dospelo
Dospelo je dolgo pričakovano vino iz Slovenije. Vsi, ki so ga že naročili, ga bodo v kratkem prejeli. Ker je pošiljka omejena, prosimo da kdor ga želi, naj ga takoj naroči. Vino je izvrstno. Boste imeli svatbo ali kako drugo domačo zabavo, kaj morate servirati boljšega kakor pristno slovensko vino

Frank J. Supanick
15602 Holmes Ave., Cleveland 10, Ohio
GL 1-0817

AUGUST KOLLANDER
6419 ST. CLAIR AVE. Tel. HE 1-4148
CLEVELAND 3, OHIO

Denar v Jugoslavijo, Trst, Italijo in v vse druge države. Vsaka pošiljatev je zajamčena.
PRODAJAMO: Karte za prekomorske kraje in nazaj po originalnih cenah. Imamo zastopstvo tudi za vse glavne avijonske družbe. American Express travel čke in denarne nakaznice za uporabo v naših državah. Jugoslovanski denar in znakme. Zaboje za pošiljanje blaga ali živil v staro domovino. Če želite, nabavi tudi določeno blago za v pakete trvdka sama.
PREVZEMAMO: Zavitke od rojakov in jih točno odpremljamo na naslovnike.
SPREJEMAMO: Naročila za moko in druge že pripravljene zavitke kakor tudi za streptomycin preko družb ADRIATIC, EXPRESS za Jugoslavijo, Avstrijo, Italijo, Nemčijo in druge države.
POMAGAMO: Pri nabavi potniških dokumentov; nudimo pomoč potnikom.
SODELUJEMO: Pri ureditvi raznih starokrajskih in tudi begunskih zadev.
OPRAVLJAMO: NOTARSKESK posle. Rojaki v Kanadi in drugih deželah lahko pošljejo denarna in druga naročila potom naše trvdke.
Za nadaljnja pojasnila PIŠITE, PRIDITE, KLIČITE zanesljivo in dobro znano trvdko

A. KOLLANDER

OBLAK MOVER
Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca
John Oblaka
1146 East 61st St. - Henderson 1-2730

Nothing As Fast As "Slo-Mo-Shun"

The fastest human being on water, Stanley Sayre, inspects the engine of "Slo-Mo-Shun IV" which skimmed the waves at 160.32 miles per hour to set the new world speed record.

The first thing Stanley Sayre did when he built his "dream" boat, "Slo-Mo-Shun IV," was to shock the sports world by driving it 160.32 miles per hour to establish a new world's speed record.

He next entered the Detroit Gold Cup Race and proudly watched Ted Jones, designer of "Slo-Mo-Shun IV," drive the fastest heat to win the 90-mile classic in the fastest time on record.

Having captured the two most coveted crowns in marine racing, Sayre is reported to be seeking a third at the National Sweepstakes Regatta at Red Bank, N. J. next week end. Here, East Coast speedboat enthusiasts will get their first glimpse of the wonder boat of the season and may possibly see "Slo-Mo-Shun IV" shatter the lap, heat and race speed records.

A year ago, Sayre, a West Coast auto dealer, was merely someone who had built and successfully raced a few boats around Seattle, Washington. Today, as holder of the world's speed record, he is eligible for membership in the most exclusive club in marine racing—the 100 Mile An Hour Club sponsored by the Gulf Oil Corporation. Only eight men—the immortals of motorboat racing—are charter members of the club and Sayre will be the ninth. Their names are: Gar Wood, Lou Fagen, Harold Wilson, Guy Lombardo, Stanley Dollar, Wild Bill Cantrell, Dan Arena, and Horace Dodge. In joining this group, Sayre has proven that a speedboat enthusiast can vision a "dream" boat, build it, and then drive it faster than any other boat has ever been driven.